

مجلات منطقه‌ها

بالا خیابان، پایین خیابان

زائر بیرجندی برای توفیق زیارت، توصیه مادرش را به خاطر سپرده است:

با آقا خدا حافظی نکن!

گنبد بارگاه

ماه دوباره به زیارت دعوت و سعادت دیدار این صحن و سرا نصیبش شده است. باخنده می‌گوید: در زیارت قبلی یادم مانده بود خدا حافظی نکنم!

شود: «وقتی متوجه شدم که قرار است قرعه به نام چند نفر برای زیارت مشهد بیفتد، باتمام وجودم آرزو کردم و از حضرت معصومه (س) خواستم یکی از زائران برادرشان، من باشم. از مدتی قبل از این، دلتنگی و آرزوی زیارت بی‌قرارم کرده بود.»
آن شب جشن و آن لحظه‌های نفس‌گیر قرعه‌کشی هیچ وقت از یادش نمی‌رود: «من یازدهمین نفر بودم که اسمم برای سفر مشهد اعلام شد. بعد از شش سال در خرداد ماه امسال آمدم زیارت.»

● سلام بده، خدا حافظی نکن

اولین خاطره‌ای که فاطمه خانم از مشهد آمدن در یاد دارد، به دوران کودکی مربوط می‌شود. وقتی که پس از سفر چند روزه، برای زیارت روز آخر با مادرش به حرم آمده بود و موقع خارج شدن از صحن با امام رضا (ع) خدا حافظی کرده بود: «بلند به امام رضا (ع) گفتم خدا حافظ! مادرم گفت هیچ وقت با امام رضا (ع) خدا حافظی نکن. همیشه سلام بده. حتی در لحظه آخر. الان با فاصله کم دوباره قسمت شد که همراه خانواده به زیارت بیاییم.»

به خانم اسماعیلی می‌گویم خیلی خوشحالم که به فاصله چند

سکینه تاجی فاطمه خانم به همراه دوتا از نوجوان‌های فامیل که در یک سفر خانوادگی به مشهد آمده‌اند، به زیارت مشرف شده است. در چند قدمی سقاخانه روبه‌گنبد و گلدسته مشغول سلفی گرفتن از خودشان هستند که جلو می‌روم و پیشنهاد می‌دهم عکسی سه نفره از آن‌ها بگیرم. فاطمه خانم اسماعیلی از بیرجند آمده و به قول خودش این حال و هوای زمستانی مشهد خیلی حالش را جا آورده است: «امشب قراری برای حرم آمدن نداشتیم. با بچه‌ها قرار گذاشته بودیم بیاییم بیرون و دوری بزنیم که یهود لمان خواست زیر این باران در حرم باشیم! خیلی حس و حال خوبی بود. انگار این باران روح ما را شست و سر حالمان آورد. ماکویری‌ها بیشتر عشق می‌کنیم با این هوا.»

● یک هدیه خواهرانه بعد ۶ سال دوری

فاطمه خانم می‌گوید که تا خرداد ماه امسال به خاطر شرایط زندگی، شش سالی توفیق زیارت برایش فراهم نشده بود تا اینکه در شب ولادت حضرت معصومه (س) در جشنی حضور داشت که قرار بود چند هدیه سفر به مشهد مقدس به قید قرعه به شرکت‌کنندگان داده

روند احداث صحن چهارایوانی جمهوری اسلامی، از سال ۱۳۵۳ تا ۱۳۶۸ به طول انجامید

صحنی مجاور مسجد دودر

نجمه موسوی‌کاهانی اصحن جمهوری اسلامی چهارایوانی و یک طبقه است و به بستان‌های شیخ طوسی و شیخ بهایی و رواق‌های دارالولایه، دارالهدایه، دارالمرحمه و دارالقرآن راه دارد. بر فراز ایوان‌های شمالی (باب‌العلم) و ایوان جنوبی (باب‌الشهاده) دو مناره آراسته به طلا و کاشی با ارتفاع سی متر آفرایشته و در ایوان جنوبی، دو کتیبه به مناسبت حادثه خونین عاشورای ۱۳۷۳ بر سنگ مرمر سیاه نصب شده است. ایوان غربی، «باب‌الغدیر» و ایوان شرقی، «باب‌الولایه» نام دارد. در کنار این ایوان، پنج‌ره‌ای از برنز نصب شده است و بسیاری از زائران، از پشت این پنج‌ره به ساحت مقدس حضرت رضا (ع) عرض سلام و ادب می‌کنند. از سال ۱۴۰۱ بخشی از این صحن، برای ساخت رواق امیرالمؤمنین (ع) مجزا و گلدسته این صحن با استفاده از ریل جابه‌جا شد. هنوز این پروژه ادامه دارد.

● ساعت خورشیدی این صحن که نوعی قبله‌نمای آفتابی از جنس سنگ مرمر است، به دلیل ساخت و سازها جابه‌جا شده است؛ ساعتی که بخشی از خاطرات کودکی بچه‌های دهه ۷۰ و ۸۰ در حرم، حول آن نقش بسته است. سقاخانه نیز به شیوه‌ای نو و به صورت هشت ضلعی غیرمنظم مقابل ایوان طلا ساخته شده است که عرق چین آبی‌رنگی روی آن قرار دارد.

● سال ۱۳۵۳ علی اصغر ناصری مهر با یک حلقه فیلم سی‌و شش تایی، از دورتادور حرم، مراحل گودبرداری و مردمی که بهت زده، ساعت‌ها به تماشای این ساخت و ساز بزرگ مشغول بودند، عکس گرفت و لحظاتی را ثبت کرد. این صحن مجاور مسجد تاریخی دودر، از ساخته‌های دوره تیموری که اکنون به عنوان دارالقرآن کریم آستان قدس استفاده می‌شود، احداث شد.

● در عکسی که مسعود نوذری سال ۱۳۶۵ ثبت کرده است، آیت‌الله... خامنه‌ای، رئیس‌جمهور وقت ایران، به همراه آیت‌الله... واعظ طبسی، تولید فقید، از روند ساخت و ساز در صحن جمهوری بازدید می‌کنند. احداث این صحن در سال ۵۳ آغاز شد و سال ۶۸ به بهره‌برداری رسید.